

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Obstynárválasztás.

Zombor, december 16.

Szombaton küzdelemteljes nap virradt a függetlenségi pártra. Ekkor töltötték be az Odry János elhalálása következtében megüresedett szelencsei városrészi bizottsági tagállást.

Lepattant a zár egy rejtekről, beláthattunk egy eddig leplezett és jóhiszeműleg nem bolygatott darázs-fészekbe, ahol a mérges darazsak háborítatlanul munkálkodtak a sötétben, mert félték a világosságtól, mert bántotta a napfény vakondszemüket.

Kibújt egy részetek, akik szándékosan hallgatják agyon a magyar törekvéseket, eljöttetek, hogy erősítsétek a magyar törekvések ellen irányuló hazelleneséseinek törekvéseit; akik pedig nem törődéssel engedik felburjánozni a magyarság erősödése és fejlődése ellen akadályokat gördítő giz-gaz gyomokat, azok visszamaradtak.

Kell, hogy ez gondolkozóba ejtsen valamennyiünket.

„Az Isten eszmények által felemelte az embert egészen az isteni eszmények magaslatára.”

Ez olyan üdítő tiszta forrás, amelyből bármennyit meritünk, minden szomorúságunkat betölti; lelkünk vágyait teljesen kielégíti; mindig ifjan, tisztán őrzi meg szívünket, lelkünket. Az emberiség ne pusztán az anyagot keresse, ne csak a durva érzéknek éljen, hanem tanuljon eszményekért lelkesedni, tanuljon meg önfeláldozó lenni és tanulja meg önmagában megfékezni a legdurvább szörnyeteget... az önzést.

Ha ezeket megtanulta, csak akkor lehet hasznos tagja családnak, társadalomnak és emberiségnek. Amelyik családban a kölcsönös önfeláldozásban az egyik a másikat kiegészíti, egyik a másik hibáját menti, eszmények kivívásában egymást támogatja, ott van béke, nyugalom, összhang és szeretet. Ahol azonban az egyik önző, ott kezdődik a széthúzás, a pártoskodás, az elégedetlenség, az egymástól való elfordulás.

A mostani kornak a nyavalyája, hogy az emberek borzasztóan lesüllyedtek az anyagiságba, az erkölcsi érzékük

elhomályosult. Nem azt nézik, hogy kinek vannak nemesebb eszményei, hanem hogy melyik a vagyonosabb, kinek vannak divatosabb öltözékei, ki minő társadalmi állást tölt be.

Aki szereti hazáját, aki szereti nemzetét, fáját, minden körülmények között annak jóvoltáért kell munkálkodnia, azt a sziklatalapzatot kell alapoznia. Akik a nemzettesten kívül álló tényezőkkel szövetkeznek kicsinyes érdekekért s alattomos munkájukkal az összhangot rut önzésből megzavarni igyekeznek, hazafiatlan dolgot művelnek s megérdemlik, hogy a család kötelességéből kitaszítottassanak. A szelencsei városrészi bizottsági tag választáson a két jelölt személye körül — eltekintve attól, hogy az egyik a függetlenségi párt jelöltje volt — a magyar és szerbek erőmérkőzése folyt. Sajnos, hogy ebben az igazán csekélynek látszó, de nagy jelentőségű küzdelemben sok magyar ember a szerbek által támogatott dr. Késmárkyt akarta győzelemre vinni s a magyarság, a függetlenségi párt jelöltjét igyekezett gyöngíteni. Nagyon rossz és visszatetsző munkát végeztek s erőlködésük hiábavaló volt, mert a párt jelöltje, Mátray nagy többséggel jött ki.

Ha mérlegelnők a két jelöltnek az érdemeit, minő következtetésre jutnánk? A tanító a gondozására bízott zsenge gyermekek lelkébe, szívébe a faj szeretetét, a haza imádatát csepegteti; önzetlen odaadó lelkesedéssel él hivatásának, ez által nemzetünk nyer tudományban, erőben; a nemzet napszámosa. És az ügyvéd?

Amíg Mátray, a tanító szíve sugallatát követve, már a nagy nemzeti küzdelem előtt is tántoríthatatlan buzgalommal támogatta a magyarságot igazi magyar emberhez méltón; addig dr. Késmárky a politikai színpadon a mostani obstynárválasztáson bukkant fel magyar ember létére szerb támogatással. Ehez szükségtelen többlet hozzáfűzni.

Aminő lelkesedéssel töltött el bennünket — bár biztos volt — a függetlenségi párt győzelme, ép olyan megvetéssel íteltük és ítéljük el azokat, akik rut önzésből az ellenfél uszályhordozóivá szegődtek.

Bizottsági tagválasztás a Szelencsében.

Zombor, december 16.

Szelencse városrészen halálózás folytán megürült egy városi bizottsági tag állás.

Az állás betöltésére a városi törvényhatóság e hó 12-ére tűzte ki a választást.

Ezt megelőzőleg a választók között nagy hullámokat vert fel a jelölés kérdése, amelyet a népitélet által a szemhatárról el-söpört darabontok idézték elő.

Mikor a darabont függetlenségi.

A korteskedés nagyban folyt mindenféle s a darabontok, hogy céljukat elérjék, nem áttallottak azt hangoztatni, hogy ők is függetlenségi, mert vezetőjük dr. Markowith Lajos.

Ezzel az ámitással némely helyen célt is értek, de legtöbb választónál, akiknek hályog nincs a szemükön, célt tévesztettek, sőt a függetlenségi eszmék rendíthetetlen hiveit a szunnyadásukból felébresztették.

Csengő érc.

A mindenféle kapacitálás és furfang között elsőrendű hely jutott a csengő ércnek, amellyel a Késmárky-támogatók a többséget gondolták a maguk részére megszerezni. Visszatartó lélekufárság volt ez, mégis eredménytelenül maradt.

Véd- és dacszövetség.

A szerb polgártársaink között azzal igyekeztek hivatkozni a Késmárky-pártiak, hogy ők a szerb népnek rendületlen barátai és jóakarói, ha ők győznek, úgy egy szerb-magyar háború esetére semmi bántódásuk nem lesz, mert az ő pártjuk *megvédi őket a magyarok önkényétől*. Bűnös visszaélés volt ez az amugy is felhőkkel terhes időben. Józanon gondolkozó szerb testvéreink azzal mutatták meg — hogy ezen fogásnak nem ültek fel — mert a függetlenségi párt jelöltje tiszta szerb szavazatot kapott.

Tisztító tűz.

Amidőn Tisza István a függetlenségi pártot az utból elakarta tenni, azt mondotta: „a Zoltánokat a józan magyar nép választótűzén kell átteresztetni, ott majd elpusztulnak.”

Tisza István mondása beteljesült; de fonákul, mert a választás nem a függetlenségi, hanem Tiszát seperete el huszáraival együtt a magyar közélet porondjáról.

Igy jártak most Zomborban a darabont pártiak is. A választást megelőzőleg folyton és megszakítás nélkül uton utfélen mindég csak azt hangoztatták, hogy „most kiporoljuk mi a függetet”. (Igy nevezik a függetlenségi pártiakat.)

A porolás művében segíteni fogják őket a tűzoltótestületi elnököt megválasztó tűzoltók, mert ezek az elnökükért tűzbe mennek.

Tűz van!?

A zombori önkéntes tűzoltók hivatóságuknak magaslatán megelőzték az egész művelt nyugatot.

Ugyan hát miben?

Abban, hogy a városi adófizető polgárok adófilléréiből, az önkéntes tűzoltóegyletnek juttatott évi 23 ezer korona összegből felfogadott, illetve megválasztott, vagy kinevezett *hivatásos tűzoltókból, hivatásos, szakavatott korteseket* nevelnek. Nem hisszük, hogy e világon létezne még valahol ily célú szervezet, mint a mi tűzoltó szervezetünk.

Büszkék vagyunk rájuk!

Alakul a helyzet.

A függetlenségi párt az első pillanattól folyton vezetett, sőt mikor a dr. *Nikolits* György által összetoborzott 70 szerb választó polgár leszavazott, még akkor is megmaradt a függetlenségi párt jelöltje vezetőnek.

Jönnek a németek.

A déli vonattal 48 bácsszentiváni német választó polgár vonult fel. Ez a felvonulás lehütötte a darabonték vérét, úgy hogy a bácsszentivániak leszavazása után feladták a harteret és egyenkint elpárologtak a hazafiság tiszta légköréből.

Zászlónk győzelme.

A függetlenségi zászló az ellene indított harcából fényes győzelemmel került ki és még magasabb légkörben lobog most mint eddig, a szelencesi levésárok óriási öröme.

Eredmény.

A választás hevében mind a két párt óriási igyekezettel buzgólkodott jelöltje győzelme érdekében, és innen van az, hogy 819 választó közül 470-en szavaztak le, és pedig 289-en *Mátrai* Zsigára, 181-en pedig dr. *Késmárky* Bélára. A választás eredménye fényes, mert a függetlenségi párt jelöltje 108 szótöbbséggel lett megválasztva.

Ki vezette a választást.

A választást a párt részéről dr. *Donoszló* Vilmos vezette. A pártiroda folyton működésben állott és hogy sikeresen működött, mutatja az eredmény. Elismerés illeti dr. *Mayer* Nándor elnököt is, aki részrehajlatlan igazságossággal töltötte be tisztét.

Az országos függetlenségi párt érdeklődik.

Hogy minő fontos volt ezen bizottsági tagválasztás, mutatja az is, hogy annak eredménye iránt az országos függetlenségi párti iroda két ízben telefonon kért a helyi függetlenségi párt vezetőségétől értesítést.

Az urszentiváni bíró Zomborban.

Az ellentáborban küzdött *ifj. Szemző* Gyula nagybirtokos és az urszentiváni községi bíró is.

A rendőrség is beleavatkozik.

Dr. *Markowyth* Lajos kir. törvényszéki bíró, mint a dr. *Késmárky* Béla párt elnöke és *ifj. Szemző* Gyula befurakodtak a függetlenségi párt táborába és a választókat erőnek erejével presszionálva az ő táborukba terelni megkísérelték, de a kísérletnél tovább nem jutottak, mert mikor a függetlenségi tábor szép szerével elhagyni nem mutattak hajlandóságot, *Listyevity* Titusz városi főkapitány őket távozásra felszólította és így kénytelenek voltak elvonulni. Ezen incidens ezzel véget ért.

Falcione Árpád dr.

Midőn a bácsszentivániak felvonultak, a *Késmárky*-pártiak elküldtek dr. *Falcione* Árpádot, aki közöttük felismerve földhasznbérletit, felszólította, hogy szavazzanak dr. *Késmárky* Bélára. Az önérvényes németek azt vágták neki vissza, hogy „míg pénzünk van, addig lesz földbérletünk is, mi független választópolgárok vagyunk, minket befolyásolni nem lehet, mi a 48-as párttal szavazunk“.

Béla! Eredj pihenni!

Dr. *Falcione* Árpád eredménytelen beavatkozása után eltávozott. Most már végleg feladták a biztosnak hangoztatott sikert és dr. *Czeisel* József Lajos a felültetett dr. *Késmárky* Bélának ezen emlékeztető szavakkal adta tudtára a reménytelen állapotot: „Béla, most menj haza és pihend ki a fáradalmadat, mert te megbuktál!“

Ismét a tűzoltók!

Egy pár hónap előtt a zombori tűzoltóegylet alapszabályait a kor követelményeinek megfelelően megváltoztatta és mielőtt a kormány az új alapszabályokat a bemutatási záradékkal ellátta volna, a városi bizottsági tag választáson elbukott dr. *Késmárky* Belát választották meg elnökükké. Az ő reá szavazó tűzoltók érdemül tudták be neki, hogy mint gazdag ember, jó áldomást fog fizetni és névnapot meg majálist fog tartani.

Végső akkord.

Dr. *Késmárky* Béla a saját érdekében többektől kérte szavazatukat a választási helyiség előszobájában. Így a többi között dr. *Margalits* Ede egyetemi tanártól is: „Nagyságos tanár uram, kérem szavazzon reám! Dr. *Margalits* röviden ezeket mondotta: „Olyan emberre, ki Kossuth apánkat gyalázza, magyar ember nem szavazhat!“

H I R E K.

PÁRTVACSORA. A zombori függetlenségi pártkörben e hó 19-én (szombaton) este fél 8 órakor tartják meg a szokásos havi pártvacsorát, melyre a kör tagjait a vezetőség ezúton is meghívja. Egy teríték ára 1 kor. 60 fill. Résztételi jegyek *Sztrilich* Zsigmond és *Mayer* István urak kereskedéseiben és a kör szolgájánál kaphatók.

Áthelyezés. Tordi Béla titeli adóhivatali gyakornok a zombori m. kir. adóhivatalhoz helyeztetett át.

Szegény iskolásgyermekek felruházása. November hó 29-én délelőtt osztotta ki a magyar nőegylet a jótékony közönség, valamint a zombori takarékpénztár és Zombor szab. kir. város adakozásából beszerzett téli ruhákat 132 szegény iskolás gyermek között, az érdeklődő közönség számos részvétele mellett. A kiosztás előtt *Kleiner* Nándor hitoktató igen szép beszédben szölt a gyermekekhez, figyelmeztetve őket a jótékonyt gyakorlók iránti köteles hála és a szülői szeretetre, mindenekfelett pedig a vallásosságra. A szép beszédert, mely az ünnepséget nagy mértékben emelte, továbbá a megjelentek szíves részvételéért, valamint az alábbi adakozásokért a leghálásabb köszönetét fejezi ki ezúton is a nőegylet elnöksége. A felruházás anyagi céljaira adakoztak: *Zombori Takarékpénztár* 400 kor., *Zombor szab. kir. város* 223 kor. 20 fill., özv. apatini *Fernbach* Balintné 50 kor., apatini *Fernbach* Károlyné 20 kor., özv. dr. *Alföldy* Gedeonné 10 kor., *Ambrozovits* Emília 10 kor., özv. *Barthal* Józsefné 10 kor., *Falcione* Gusztávné 10 kor., *Kozma* Lászlóné 10 kor., *Szilágyi* Mórné 10 kor., *Hetteszheimer* Henrikné 6 kor., *Molnár* Istvánné 4 kor., özv. *Schwerer* Jánosné 4 kor., özv. *Uhlarik* Jánosné 3 kor., *Thailsz-bauer* Wolf Mária 2 kor. és *Szaich* Emilné 2 korona.

Esküvő. *Rosenberg* József bácsalmási földbirtokos folyó hó 22-én tartja esküvőjét *Rosenfeld* Irmával, dr. *Rosenfeld* József, cernoviczi főrabbi leányával.

A szabadka—gombosi vasút megnyitása. A szabadka—palánka—gombosi vonalat, a mely már teljesen készen várta a megnyitás napját, 15-én adták át a forgalomnak.

A Tulipán Szövetség — Magyar Védő-Egyesület kérelme. Honleányok! Honfiak! Szomorú karácsonyt ünnekelünk kivándorolt véreink, keserves könnyeket hullatnak a messze idegenben, mert cifrázkodásunkban megfélekedtünk a magyar iparról. Idegenből ruházkodtunk, a hazait nem becsültük, sőt a karácsony szent ünnepén is külföldi gyertyákkal világítottuk meg karácsonyfáinkat. Vásároljunk tehát karácsonyra csak honi ajándékokat, karácsonyfáinkra pedig tűzzünk hazai gyertyákat, mert a hazai stearin gyertyák versenyképesek. Utasítsunk vissza minden más gyártmányt, ha nemzeti színű papirosba csomagolták is. Csak magyar gyártmányt kérünk. Csak ezeket fogadjuk el. Ne üres szavakkal, de tettekkel siessünk a hazai iparnak védelmezésére. Erre kérünk mindenkit.

Előljáró választás Kunbaján. E hó 12-ére tüzetett ki az előljáró választás Kunbaján, amely választás *Kuluncsics* Viktor bácsalmási szolgabíró tapintatos vezetése mellett meg is ejtetett. Ez alkalommal községi bírónak a minden tekintetben bíróságra termett volt bírót, *Brand* Antalt újra megválasztották; ezáltal kívánta a nép kifejezni azon szeretetét, meglegedését és bizalmát volt bírójá iránt, amit bírósága alatt már kiérdemelt. Másodbírónak *Ollmann* Márton, árvák atyjának *Wolf* X. Ferenc, esküdteknek pedig *Póhl* Antal, *Eisenhardt* Ferenc, *Rickert* Ferenc, *Benkovits* Simon és *ifj. Szufer* Márton választották meg. A pénztárnoki állásokban ismét a lelkiismeretes pontosságú régi pénztárnokok: *Lutz* Antal és *Neszner* Mihály maradtak meg. Így Kunbaja községe örömmel látja az ujonnan megválasztott előljáróit, kik egytől egyig talpig becsületes, jóra való derek hazafiak. Adja az Isten, hogy községünket — *Egger* János derek jegyzőnk segítségével — mindig ily jó hazafiak vezessék!

Egy modern (?) pékműhely. Minap egy hallatlan dolgot hozott napfényre a rendőri kötelességtudás. *Eremin* György városunk I-ső alkapitánya egy pékműhelyben oly hajmeresztő tapasztalatokat szerzett, melyek nagyon is megérdemlik, hogy a nagy nyilvánosság előtt pellengére állítsanak. Egy modern pékműhely, melynek tulajdonosa *Krszties* István rövid néhány év alatt piszkos mesterségéből dugdagdaggá lett, a hivatalos orvosi vizsgálat megejtése alkalmával innigven fest: „A padlón ujjnyi vastagságú sár rakodott le (persze emberemlékezet óta seperve nem volt). A kemence falairól darabokban hullt le a vakolat. A mennyezetről épen a teknőbe esik a pókhálókkaal körülfont meszet (s a kenyérliszttel összekeveredve élvezetes keveréket alkot). A falak teli ősrégi, piszkos pókhálókkaal, melyeken már csak az ujjnyi vastagságú por végzi a pék mesterségét. A nagy teknő feneké s oldala valóságos porfészek tele téstamaradvánnyal. A kenyérdagasztó deszkák a piszoktól százféle színt játszanak s este fekhely gyanánt használhatnak. A mellékhelyiségek hasonló állapotban; a vízfordó edények rozsdasak s minden eszköz undorítóan piszkos. Valóban modern (?) egy pékműhely lehet ez és csalódásig hasonlít ahhoz az erkölcsi piszokban vajúkáló korhoz, melynek fiai számára a péksüteményeket gyártja. (Beküldtetett.)

A baja—bátaszéki vasuti híd teherpróbája. Bajáról jelentik: A baja—bátaszéki vasuti hidnak, valamint a csatlakozó vonalrészeken levő ártéri hidaknak teherpróbáját pénteken és szombaton tartották meg. Ez alkalomból *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternek üdvözlő táviratot küldtek.

A zombori róm. kath. legényegyesület negyedik előadását nagyszámu közönség jelenlétében tartotta meg. *Deogáro* István éneke kedvesen hatott *Kanyó* Gyula dr. zongora kísérete mellett. *P. Leó* ismételten lebilincselte a hallgatóságot, érdekesen tárgyalta ama feltételeket, melyek mellett a megújulás létre jöhet. *Takátsy* Béla egyesületi rendes tag szép és nyugodt szavallatával sürü tapsokat vívott ki magának. Vasárnap, december hó 20-án *Palesztina* vetített képpel.

Katonáink karácsonyfája. A II. gyűjtemény kimutatása Boszniában levő katonáink részére a karácsonyi szent ünnepekre. — *Ifjú Raisz Sándor gyűjtőjén:* Zombori Takarékpénztár és Bácsmezei Agrár Takarékpénztár 5—5 kor., Szabó Lajos 3 kor., Raisz Lajos, Kerényi Sándor, Schlieszer Sándor, Koczkar Zsigmond 2—2 kor., Szauerborn Károly, Czettel Dezső, N. Mátyás, Henneberg Géza dr., Németh Arthur dr., Bukovits Vince, Weinfelder M., Höss A., Bodnár, dr. Satory N., Hermann Ottó, Rittinger Antal, Raisz Sándor, Róheim Zs., Teltsch Gáspár, Obláth Henrik, Kollár József 1—1 kor., Schützler Ferenc, N. N., Pock László, K. M., Szabó János, N. N., 50—50 fil., N. N., Schäffer F. 40—40 fil., N. N., N. N., Bikár N., Olvashatlan, Fehér 20—20 fil., összesen 43 kor. *Parsetich Ernő gyűjtőjén:* Fejér Gyula apátplébános 10 kor., Kiss Vendel (Csurog) 2 kor., Dörfler Antal, Sulyok Ferenc, Markovits József, Kandler József, Bárczy Iván, Schlitter Lajos 1—1 kor., Ugyr Mihály 20 fil., összesen 18 kor. 20 fil. Hozzá az I. gyűjtemény 99 kor. 40 fil. Összes eddigi gyűjtemény 160 kor. 60 fil. — *Parsetich Ernő* számadó kéri a még künn levő gyűjtéseket folyó hó 18-ig beküldeni.

A Röntgen-sugár — mint bizonyító eszköz.

Mult év december havában történt, hogy egy lakodalmi céccó alkalmával Ovein Vladimír zombori lakos a násznép örömmámorát hogy fokozza, forgópisztolyával nagyokat puffogott. Ez alkalommal történt az, hogy egy golyó tévedésből Tucakovics Milán combjának röpült. Sérült hónapokig feküdt betegen és csakis gondos orvosi ápolás mentette meg súlyosabb következményektől, mert mint később beigazolódott, ruhafoszlanynokat is vitt bele a testrészebe a golyó. A zombori kir. törvényszék előtt folyik a pör, melynek stádiumában alperesek tagadták, hogy golyó lenne a testrészen, munkaképtelenség fokának megállapításáról kellett szakértő orvosoknak döntenie. Erre nézve pedig döntő volt az, benne van-e a combba a golyó. A vitát azzal döntötték el, hogy az egész bizottság megjelent dr. Donoszlovits Vilmos orvos Röntgen-szatóriumban és a revolvergolyót a Röntgen-sugarakkal kereste. Hosszas és alapos kutatás után — miután az egész lábszárat keresztülvilágították és a legkülönbözőbb testállásban átvizsgálták: a bizottság azt konstata, hogy a golyó 1—2 centiméternyire befuródott a testbe, oda ruhafoszlanynokat is vihetett be, de az ferde irányba hatolva be, a bőrnyeről valószínűleg visszapatlant és a testben nem maradt benn. A bizottság ellenpróbát is tett. A vizsgált testrésze golyó nagyságu lapot ragasztott, azt minden testállásban jelezte a Röntgen-sugár. A Röntgen-sugár ezen kárterítési pörben döntő bizonyítékokat szolgáltatott. Főleg is említenünk, hogy számtalan kriminális eseteknél, hol a sérüléseket fényképpel is meglehet örökíteni. Mily fontos szerepre van hivatva a Röntgen-sugár, amit eddigelé is már néhány esetben ügyvédek igénybe vettek.

Alakuló közgyűlés Piroson. F. hó 12-én dr. Fratricsevits István tb. főbíró alakította meg az új képviselőtestületet azon megjegyzéssel és kikötéssel, hogy január 1-ig semmiféle funkciót nem teljesíthetnek, csupán az előjárók jelölésében vehetnek részt, tehát nem úgy, mint gondolják és ahogy valaki által félrevezeltettek, hogy azonnal megkezdének működésüket. A választási elnök a választáskor, november 18-án kijelentette, hogy a régi képviselők megbízatása lejárt s helyükbe újak választattak, — most miért alakította meg a képviselőtestületet, ha az ujaknak nincs joguk? Mi szükség két képviselőtestületre? S miért jelentette ki a választási elnök a fenti nyilatkozatot a választók előtt? A függetlenségi kör nagyon sajnálja, hogy nem a szocialisták győztek, hogy Fratricsevits ur örülhetne nekik. Miután tb. főbíró ur azon kijelentést tette a képviselőtestület előtt, hogy egyesek valaki által félre vannak vezetve, erre az a válasz, hogy rövid idő alatt meg fogja látni, ki a félrevezető.

Mulatság. A zombori nőtisztviselők egylete szombaton este a városháza nagytermében anyagi és erkölcsi eredményben sikeres hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendezett. Az életfentartás nehéz küzdelmének és harcának új küzdői és harcosai a zombori nőtisztviselők eldobták maguktól ez estére a komoly munka gondjait és megfelleltek az üzleti és irodai élet fáradságairól. Egybegyűltek és egybegyűjtötték a város társadalmát, hogy szórakoztassanak és szórakozzanak, hogy mulattassanak és mulassanak. Ezt a célt elérték, amennyiben a hangversenyen mindenki szórakozott és mulatott, a táncmulatság alatt pedig táncolt vagy táncolt és mulatott. A hangversenyt nem szabad komoly bírálat alá venni, mert hiszen műkedvelők szerepeltek Engländer Rezsát és Hrabovszky Istvánt kivéve, kik műkedvelők ugyan, de a legkomolyabb és szigorubb bírálatot is kiállják. Engländer Rezsza nemesak mint kitűnő ironő, hanem mint elsőrangú interpretátor is ismeretes közönségünk előtt. A mai mulatság rendezésének sikerében a dícsőség őt és Grünberger Ida elnököt illeti. Hrabovszky énekében már sokszor gyönyörködünk, ugyszintén ma este is. Lapunkban már gyakran méltattuk a két kitűnő szereplő kvalitásait, — ismétlésekbe nem akarunk bocsátkozni — ezért ez alkalommal elhagyjuk. Engländer Eszti és Höss Terus szépen énekeltek, Schmidt L. József és Scherer Annuska jól adták elő Gyulai Farkas „Mézes hetek után” című páros jelenetét. Scheib Károly rongydarabokból összeállított képeit megtapsolták. Nagyon tetszett az 5 pirouette, melyeket 5 fiatal és szép leány Bragova Malvin, Fischer Luji, Schäffer Sári és Jolán és Weinfeld Elli ügyesen alakított. Mindégiben meglátszott a nagy buzgalom, amelylyel szerepeiket igyekeznek betölteni. „A betörő”-ben Höss Terus, Glancz Berta, dr. Müller J., Oblát L. és Schmidt L. J. szórakoztatták a közönséget, mely tapsban bőven jutalmazta. A hosszú műsort reggelig tartó kedélyes tánc követte.

Égésügyügyi bizottsági ülés. Bács-Bodrog vármegye egészségügyi bizottsága f. évi december hó 18-án délután 4 órakor a vármegyháza kistermében ülést tart.

Megfullt a lenyelt csonttól. Bácsföldvárról jelentik, hogy Stein Márton gazdag kereskedő egyetlen kis tizenkét éves fia szombaton délben evés közben egy csontdarabot nyelt le és még mielőtt a gyorsan odahívott orvos segíthetett volna, megfulladt.

Sikkasztással vádolt bankigazgató. A szabadkai királyi ügyészség Füredi Jákót, a Bácskai Hitelbank vezérigazgatóját, akit a bank ügyésze sikkasztással és hűtlen kezeléssel vádolt, teljesen fölmentette és ellene az eljárást megszüntette, mert a büntetendő eselekmény fenforgását nem látta beigazoltnak.

Előjárók választása. A bácsalmási járáshoz tartozó alább felsorolt községekben a következő községi képviselők választattak meg: *I. Bácsalmás községben.* Rendes tagokká: Gumpl Dániel, Skribanek Péter, Rudits István, Bauer Lőrinc, Nits Pál, Imgrund Péter, Petrekanics Dániel, Hahn József, Knebelspiesz János és Róth József. Pótagokká: ifj. Szommer József, Tumbász Mihály, Evin Mihály, Skribanek Antal, Imgrund Gáspár, idb. Pleszkán János, Fleckenstein István, Grünfelder Ádám és Cziczinger Ádám.

II. Tataháza községben. Rendes tagokká: Pálkás Pál, Pálkás Márton, Dózsa Mihály, ifj. Molnár János, Juhász Pál Zsigmond és Szabó György. Pótagokká: Kalmár Lajos, idb. Tüske Miklós és idb. Pálkás István.

III. Kanbaja községben. Rendes tagokká: Höger György, idb. Szujer Márton, Berger János, Tohl Vendel, Rittgasser Jeromos, Freidinger György, Brand Albert és Brand János. Pótagokká: Neszner Mihály és Berger Mátyás.

IV. Katymár községben. Rendes tagokká: Hiesl János, Hefner Sebestyén, Keller Ádám, ifj. Bergerstok András, Putz Antal, Matos István, Vujevits Gergely, Gojtán Ferenc, Allaga Mária és Sztipánovits Antal. Pót-

tagokká: Eifried Kelemen, Nuber József, Pencz Antal, Ispánovits Péter és Marjánovits Ferenc.

V. Mátételke községben: Rendes tagokká: Piukovits Fábán József, Piukovits Lukács Bódi, Piukovits Jesi Mihály, idb. Piukovits Fábán Antal és Piukovits Alajos, (Simon fia). Pótagokká: Piukovits Pál és Piukovits Bene Szaniszló.

VI. Rém községben. Rendes tagokká: Vancsura Illés, Heckenberger Flórián, Heckenberger József, Stégner Mátyás és Batori Máté. Pótagokká: ifj. Brecka Antal, ifj. Heupt József és Czóbor István.

VII. Madaras községben. Rendes tagokká: Varga Ádám, idb. Dvoracek Mihály, Mamuzsits István, Scherer Antal, Geiger Mihály, Vinkó János, (Tamás fia), Bartos Ferenc, Haskovits János, Suhajda István, Szvorény Mihály és Tari István. Pótagokká: Müller János, (József fia), Horváth János, Vinkó István, (János fia), Magó Máté és Koncsok Mátyás.

VIII. Molykut községben: Rendes tagokká: Dóra György, Bundula István, Gelányi Menyhért, Pokodi Joachim, Balog László, Gyetvay Antal, Kiss János, (István fia), Novák József, Gyetvay Márton és Faesko Simon. Pótagokká: Kiss András, (Elek fia), Mikó János, (Máté fia) és Rajesán Pál.

IX. Kisszállás községben: Rendes tagokká: Szentkirályi Géza, Szilágyi Károly, Telessy Kálmán, Verner Henrich, Venk Flórián, Bartos József, János Todor és Mészáros Béla. Pótagokká: Lábodi István, Schulez József és Dekay Lajos.

X. Jánoshalma községben: Rendes tagokká: Paskovits István, Szücs István, Dobra János, Csinesák Mihály, Komáromi István, Lábodi György, ifj. Nagy Pál, Vörösvárszky Gergely, Szulcsám Pál és ifj. Halla István. Pótagokká: Király Illés, Somogyi Márton, Édes Ferenc és Faddi Benedek.

Előjárók választása. A mult héten Palonán megtartott előjárók választásának eredménye: bíró Vinkovics Vinkó, albíró Schändler István, esküdtek Petrovics Ferenc, Lukács Fila, Krieg Ferenc, Abt János, községi pénztáros Misich Antal, adópénztáros Ottó Antal, közgyám Keller.

SZÍNHÁZ.

Szombat, december 12.

Hoffmann meséi. Felig telt ház előtt került színre Offenbach fantasztikus operája operette átírásban és néhány kisebb és jelentéktlenebb hibától eltekintve, váratlanul jó előadásban.

Már régóta nem hallottunk Zomborban oly jó Hoffmann, mint Barnae. Kitűnően volt diszponálva és hosszú, fáradszó szerepének énekrészleteivel egészséges és tömör hangjával könnyen birkózott meg. Tiszta, telt és fényes, magas tenorja ez alkalommal pompásan érvényesült.

Idővel, jó ének iskola mellett a vidék első tenoristájává fejlődhetik. Játékában tuzott ugyan, de arról leszokhat. A mai szereplésével feltűnő haladást mutatott és zajos sikert aratott.

A hármas női főszerepben Kaposi ismét ragyogtatta csillogó koloraturjait. Hangjával valóságga uralkodik a többi szereplő és a zenekar fölött. Olympia nehéz koloratur áriájával és Antonia haldoklási jelenetében nyílt színen is megtapsolták. De nemesak énekekben, hanem játékokban is teljesen kielégített.

Radványi a dühöngő Coppelius helyett egy kevésbé jó Pfefferkorn alakított, de demoni erejű és hangu Miracolójával ki egyenlített a már félrebillenő sikert. Éneke jó volt.

Csanádi a hangjának meg nem felelő szerepkört biztos énektudásával és diszkrét játékával meglepedéssel töltötte be.

A sikerhez nagyban hozzájárult Kabos a hibás, nagyothalló és dadogó szolga alakításával, gyakran megnevette a közönséget. Haraszti, Remete és Csolnakosi kisebb szerepeket adtak.

A kar intonálása eleinte bizonytalan volt s éneke egy ízben messze elmaradt a zenekartól, mely kellemetlen disszonanciát okozott.

Dicsérrel emlékezünk meg a zenekarról és Andor karmesterről, ki biztos kézzel és nagy körültekintéssel vezeti a zenekart. A híres „Barkarolé”-a elhangzása után megtapsolták.

(—and)
Vasárnap, december 13.

Délutáni előadásul Huszka „Gül Babá”-ja ment meglehetősen teli ház előtt. Csolnakosi ügyes alakításáért, Peterdi Gábor diákjáért, Halasiné Zulejkájáért sok tapsot kapott. A többi szereplők is jók voltak.

Este Milöcker Károly szép zenéjű operettejének, a „Komédiások”-nak volt a premierje az ürességtől kongó színházban. A szereplőkkel és a darabmal térszűke miatt jövő számunkban foglalkozunk.

Hétfő, december 14.

Herbert E. és Evelyn Baker angol táncos operetteje, a „Bákirálynő” került harmadszor előadásra. Az üres nézőtér látható elkedvetlenedést idézett elő művészeinknél, akik ez egyszer még Remete mókáira sem szabadulhattak a nyomasztó hangulat alól. Peterdi (Angella) és Virányi (Hereeg) páros jelenete varázsolt egy kis derűt az arcokra. Az előadás maga vontatott, életnélküli volt, Solymosy (Sir Crystol) ma ismét reklámozta a vasárnap előadásra Peterdi és saját fellépését a *Tatárjárás*-ban. Mi is társulunk hozzá és kérjük közönségünket, hogy művészeinktől, akik az újabb időben nemes buzgalommal és lelkesedéssel igyekeznek hivatásuknak megfelelni, ne vonja meg támogatását. —r.

Gabonaárak a zombori piacon

1908. évi december hó 11-én.

Rovatvezető: P.

A készáruüzlet mai részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buzában gyenge volt az irány. A kínálat meglehetősen. A vétel lanyha. Ára változatlan.

A zab ára változatlan maradt. A kínálat gyenge. A fogyasztási kereslet megfelelő.

Árpában hozatal nem volt.

Új tengeri (morzsolt) sok volt a forgalomban. Ára 10 fillérrel emelkedett. Kínálata és kereslete egyaránt szilárd.

Új tengeri (csöves) gyenge kínálata és kereslete mellett az ára 20 fillérrel emelkedett.

Babban nagyon gyenge volt a torgalom. Vételkedv hiányzott. Kínálat alig volt.

A heti árak a következők voltak:

Buza	24:20 K-tól	—	24:40 K-ig
Zab	14:60	„	14:80
Árpa	—	„	—
Ó tengeri	—	„	—
Új tengeri (morzsolt)	12:60	„	13:10
Új tengeri (csöves)	8:70	„	8:90
Bab	17:00	„	18:40
Repece	—	„	—
Köles	—	„	—
Kendermag	—	„	—

mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.

Szerkesztői üzenet.

Sz. J. Köszönet.
Cs. J. Egy idő óta nélkülözzük tudósításait. Keressen fel többször bennünket. Ezért köszönet
H. J. Köszönjük.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMÁNY.

345—35—32

35—31

Saját termésű tolnamegyei

HEGYI BORAIM

literes zárt palackokban kaphatók.

Metz József
ZOMBOR (Szelence). 507—3—1

323136. sz. 1908.

Podgyász- és darabáru küldemények szállítása.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a karácsonyi ünnepek előtti utazási és nagyobb áruforgalmi időszak beálltával ismételve felkéri az utazó és szállító közönséget, hogy ugy saját, valamint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a szállításra feladott podgyász darabokon a rendeltetési állomást, egyéb darabáruk pedig még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről kitüntetni sziveskedjék. A cím legalkalmasabban magára a burkolatra vagy az arra — egész terjedelmében — ragasztandó papírra irandó s csak ha ez nem volna lehetséges, az a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bórdarabra vagy erős lemezpapírra irandó.

A közönség a vasut ily irányu támogatása mellett a podgyász, illetve a darabáruk helyes szállítását és pontos kiszolgáltatását nagy mértékben megkönnyíti és elősegíti, sőt biztosítékot szerez magának arra, hogy a nagyszámu küldeményeknek a vasuti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő kezelése alatt esetleg előforduló téves baccázások és elhurcolások a lehető legrövidebb idő alatt kiderítenessenek és helyreigazításának.

Az utazó-, illetve szállító közönség figyelme egyben felhivatik az üzletszabályzat 31. §-ára, mely szerint a podgyász darabokon korábbi vasuti posta vagy másnemű szállítási jeleknek lenni nem szabad. Ha ezen szabály figyelmen kívül hagyása következtében a podgyász eltéved, a vasut az ebből származó kárért nem felelős. E szerint tehát első sorban a feladónak áll érdekében, hogy a podgyász darabokon levő régi ragaszbaccákat a podgyásznak újbóli feladása előtt eltávolítsa.

Budapest, 1908. évi december hó 3-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

496—3—2

320130/908. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint *folyó hó 17-től kezdve* budapest-nyugati pályaudvar—Wien között a 106. és 105., budapest-keleti pályaudvar—Zimony között a 906. és 905. sz., végül Budapest—Kassa között az 1504. és 1501. sz. gyorsvonatokkal étező kocsik fog közlekedtetni.

Budapest-nyugati pályaudvarról indul d. u. 2 óra 30 perckor, érkezik Wienbe este 6 óra 55 perckor.

Wienből indul d. u. 2 óra 45 perckor, érkezik Budapestre este 7 óra 10 perckor.

Budapest-keleti pályaudvarról indul reggel 7 óra 10 perckor, érkezik Zimonyba d. u. 1 óra 53 perckor.

Zimonyból indul d. u. 2 óra 52 perckor, érkezik Budapestre este 10 órakor.

Budapest-keleti pályaudvarról indul d. u. 1 óra 50 perckor, érkezik Kassára este 7 órakor.

Kassáról indul reggel 8 óra 50 perckor, érkezik Budapestre d. u. 1 óra 55 perckor.

Budapest, 1908. évi december hó 14-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

506—1

249079/908. szám.

Féláru vasuti jegy váltására

— — — jogosító — — —

arcképes évi igazolványok

kiállítására és a már használatban levőknek érvényesítése

— az 1909-ik évre. —

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a *jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához* (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 73. sz.) már *folyó évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.*

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnának, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1908. szeptember hó 24.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazunk.)

390—14—12